

švaha o maturitjch

Ptm-spvek ptmdal Josef Zemek
Aktualizováno Pjtek, 18 květen 2007

švaha o maturitjch aneb jak Cermat mnil, a¼ vymnil

Diskuse o zaveden-
nov podoby maturitě u¼ trvj ptm-lij dlouho.
Za-nalo to, když¼ jsem ještě studoval â€“ a končil jsem
roku 1997 â€“ dokonce jsem snad o tom psal nějakou seminární-
práci. Uplynulo mnoho let, maturity se zmnily i na Slovensku
a v Rusku. Situace u nás je ve stavu â€œjak dědeček mnil,
a¼ vymnilâ€•. Je dobme,¼ se zkouky stále vyvá-
â€“ ale m¼ se stát,¼ se v½voj odch½l-
od pvodn-ho směru a tím se rozboutm-ji¼
tmtm klidnj hladina. Na n- se objev-
další-, jakoby dosud netujen probmy, a
zklidnn- potrvj velmi dlouho.

Tmto odklonem ztmjm byl
â€œvynlezâ€• strukturovan p-semn práce
a â€œvynlezâ€• Knonu. Následkem toho ze
rozv-tmila diskuse (i pseudodiskuse) i o již¼ celkem jasn½ch
a dohodnut½ch věcech.

Maturita
a vysokj koly

Rjd bych, kdyby
se studenti po maturitě¼ nemuseli stresovat u ptmij-mac-ch
zkoujek. Souasn¼ v½voj něčemu takovému
nenasvědčuje.

O jist½ posun se
postarala firma SCIO. Její-testy u¼ několik let vyu¼vj-
nkter sttmedn-j koly místo toho, aby
vym½jlely vlastn-ptmij-mac-testy.
Letos se to rozj-tmilo i na vysokj koly â€“ nkter
fakulty zavedou Nrodn-srovnávací-
zkouky (NSZ) msto ptmij-mac-ch testů, dalj-
fakulty budou k NSZ ptmi ptmij-mac-mtm-zen-
ptmihl-¼et. A¼ chcemei ne, je pottmeba se zamyslet nad

těm, kteří je učení dalším krokem k tomu, aby stát ztratil kontrolu nad cestou studenta ze střední školy. Měli-li Cermat podobně cíle, Scio ho předběhlo. Dalším etapou by mohla být (politická) otázka z VÁ, zda má být podmínkou ke vstupu na VÁ maturita, nebo prokázání schopnosti, dovednosti a znalosti. Pokud je student nemá, na VÁ nevydrží - nezávisle na maturitním vysvědčení. Navíc každodenní práce studentů v budově VÁ učení není to hlavní - "rozvíjí se kombinováním studium a elektronická výuka. Elektronická komunikace rozvíjí i možnosti samostudia.

Smysl
maturity

Ukázalo se tedy, že maturita přímě - zkoušky celkově nenahradí. Snad jen fakulty, které příměly NSZ bez testu z cizího jazyka jako součást přímě - zkoušek, chápou střední jako garanci určitého stupně schopnosti komunikovat v cizím jazyce. Lká školy, na nichž dříve ani kombinování studovat nelze, budou asi dle organizovat přímě - zkoušky zavedením zpřímě.

Smyslem maturity tedy zůstává dle učen - střední a z - škola - stupně vzdání - a z - škola - stupně vzdání. To vyžaduje, aby byl obsah zkoušky dle typem školy (neboli typem RVP a VP). Toto je za ká - umě - rychlejší - přímě - vzdání - do mezinárodních platných dokumentů typu Europass. Ty usnadní orientaci zaměstnavatelů v celém světě, stejně jako možnost studia na VÁ v cizině.

V současnosti se studenti často a v posledních letech rozhodují, jak budou v životě pokračovat. Student SOU s maturitou se dnes může hlásit na libovolnou VÁ, tmba i na medicínu, a nelze mu -ci, že jeho maturitní vysvědčení neumožňuje přímě - na VÁ. To je svoboda. Proto musí VÁ i VOÁ mít nástroje, pomocí nichž rozhodne, zda schopnosti a znalosti studenta dostávají - jejím požadavkům.

Srovnatelnost vÁ½sledkÁ- studia

Podle Á°dajÁ- na maturinÁ-m vysvÁdĚenÁ- lze dohledat, podle kterÁ©ho RVP a Á VP se Á¼Á;k vzdÁĤlÁ;val, je tedy moÁ¼nÁ; srovnatelnost vzdÁĤlÁ;vacÁ-ch programÁ-. Maturita se vÁ;jak sklÁ;dÁ; ze spoleÁ•nÁ© a profilovÁ© Á•Á;sti. ProfilovÁ; Á•Á;st bude srovnatelnÁ; jen tÁĤÁ¼ko. DÁ-ky rozÁ;Á-Á™enÁ- moÁ¼mostÁ- formy tÁ©to zkouÁ;ky se na rÁ-znÁ½ch Á;kolÁ;ch mohou v rÁ-znÁ© mÁ-Á™e projevit rÁ-znÁ© kompetence Á¼Á;ka ve stejnÁ©m pÁ™edmÁ;tu.. ZmÁ;nÁ--li se z roku na rok forma zkouÁ;ky, ztÁ-Á¼Á- se i meziroÁ•nÁ- srovnatelnost na tÁ©Á¼e Á;jkole.

MÁ-Á¼eme tedy snad vzÁ;jemnÁ; srovnÁ;vat vÁ½sledky spoleÁ•nÁ© Á•Á;sti na rÁ-znÁ½ch Á;kolÁ;ch tÁ©hoÁ¼ typu á€“ ale to nenÁ- celÁ; maturita, takÁ¼e i takovÁ© srovnÁ;nÁ- by bylo poloviÁ•atÁ©. VÁ½sledky vzdÁĤlÁ;vÁ;nÁ- v profilovÁ½ch gymnaziÁ;lnÁ-ch pÁ™edmÁ;tech srovnat nelze a vÁ½sledky vzdÁĤlÁ;vÁ;nÁ- v odbornÁ½ch pÁ™edmÁ;zrch na SOÁ uÁ¼ vÁbec ne.

RozdÁ-lnÁ© znanosti

OdbornÁ-ci se pokouÁ;ejÁ- najÁ-t zpÁ-sob, jak sjednotit penzum klÁ-Á•ovÁ½ch kompetencÁ- pro vÁ;echny maturanty. MoÁ¼nÁ; by to Á;jlo za pÁ™edpokladu dalÁ;Á- revoluce ve stÁ™ednÁ-m Á;jkolstvÁ-. Na vÁ;ech typech SÁ poskytujÁ-cÁ-ch stÁ™ednÁ- vzdÁĤlÁ;nÁ- s maturitnÁ- zkouÁ;jkou by se musely sjednotit poÁ•ty oduÁ•enÁ½ch hodin v Á•Á;stech Á VP, jeÁ¼ jsou pÁ™edmÁ;tem spoleÁ•nÁ© Á•Á;sti maturity. Zbytek poÁ•tu hodin by tvoÁ™ila odbornÁ; sloÁ¼ka. To sice na gymnÁ;ziÁ-ch nenÁ- pÁ™Á-pustnÁ©, ale stejnÁ; uÁ¼ vznikajÁ- gymnÁ;zia se specializacemi a lycea...

JenÁ¼e tohle pedagogickÁ; veÁ™ejnost nemÁ-Á¼e pÁ™ipustit. RozdÁ;lenÁ- SÁ do oborÁ- je zaloÁ¼eno prÁ;vÁ; na poÁ•tu hodin urÁ•itÁ© skupiny pÁ™edmÁ;tÁ-. NapÁ™Á-klad nÁ;kteÁ™Á- Á¼Á;ci si zvolili stÁ™ednÁ- pedagogickou Á;jkolu Á•i konzervatoÁ™ prÁ;vÁ; proto, aby se vyhnuli matematice, fyzice, chemii, biologii a zemÁ;pisu, protoÁ¼e vÁ;dÁ-, Á¼e nemajÁ- chuÁ¥ (pÁ™Á-padnÁ;

schopnosti) se v tĚchto pĚdĚmĚtech vzdĚlĚvat a mĚli by v nich problĚmy.

Snaha sjednotit ĚroveĚ maturit mĚ bĚt i plĚtvĚnĚm intelektuĚlnĚm potenciĚlem nĚkterĚch studentĚ. a jiĚ souĚasnĚ- studenti nĚkterĚch Ěkol jsou chystanou ĚrovnĚ- maturit znechuceni, ĚmĚ ztrĚcĚ- novĚj maturita prestiĚ. MĚj na mysli ohlasy ĚkĚ na Maturitu naneĚisto typu Ěco? to jako zadĚnĚ- maturity z cizĚho jazyka je v ĚeĚtinĚ? co to je za ĚroveĚ?Ě

Zkusit Ě“ odloĚit Ě“ zruĚit?

Cermat vyvĚjĚ- novĚ zkouĚka skoro 10 let. ZatĚm to stĚlo pĚmes 200 milionĚ korun, coĚ by byla asi Ětvrtina jednoho roĚnĚho rozpoĚtu ĚER. Tato prĚce pĚinesla velmi vĚznamnĚ vĚsledky, testovĚnĚ- a hodnocenĚ- se hodnĚ posunulo. Je otĚzka, zda to muselo stĚt tolik penĚz. V poslednĚch letech se Cermat rozĚjĚje a zaĚnĚ se vĚnovat i jinĚm vĚcem (napĚm. testovĚnĚ- ĚkĚ ZĚ). MyslĚm si, Ěe by se mĚl soustĚdit na to hlavnĚ- a spustit novĚ zkouĚky co nejdĚve.

KdyĚ zaĚnĚ; nĚco novĚho, jsou s tĚm spojeny tzv. porodnĚ- Ěi dĚtskĚ bolesti neboli mouchy, kterĚ je tĚeba vyfytat. VzpomeĚme si tĚeba, jak to bylo s Pendolinem. SpustĚme-li novĚ maturity (nebo jinĚ velkĚ projekt), objevĚ se podle zĚjkonu schvĚlnosti vĚdycky nĚjakĚ potĚe, a to v jinĚ oblasti projektu, neĚ kde bychom je Ěekali. Nevyhneme se tomu. VĚcnĚ chyby v testech jsou neprominutelnĚ, ale i v pĚpadĚ ostrĚho testu by na nĚ pedagogovĚ jistĚ upozornili a Cermat by velmi rychle mohl zmĚnit instrukce, jak vadnĚ Ělohy zapoĚtat Ěi nezapoĚtat, aby to poĚkodilo co nejmĚnĚ lidĚ. Pokud by byly novĚ maturity naostro uĚ tĚeba roku 2004, ĚeĚily by se aktuĚlnĚ- problĚmy a moĚnĚ by nikdo nevymĚjel takovĚ vĚci jako je KĚnon. TakĚ uĚ by musela existovat provĚdĚcĚ- vyhlĚjĚka MĚ MT k maturitĚm.

Proto navrhuji zaĚt s novĚmi maturitami tak, jak zĚkon kĚe, tedy na jaĚme 2008.

Informovanost

Cermat se snaz-
 pmipravit novou zkoušku. Zapomnj se ale na to, že
 je potřeba dkladn pmipravit také ty, jichž se týká
 â€“ tedy studenty, učitele maturitních předmětů a veden-
 kol. Je nutn informovat tak jrokou veřejnost.
 Cermat vymyslel sloit systém školení-
 budoucích koordinátorů, administrátorů a
 hodnotitel, zahrnul ho do DVPP a povmil pmslujn
 krajsk zařízení DVPP pomdnm
 těchto kurzů. Pomid ale jde o vybran lidi, kad
 z nich se velmi podrovní dovnco o â€œsv
 Je ale potřeba svolat vjechny učitele z každé S,
 vysvětlit jim, o co jde, a ukázat na pmkladech. A
 totéž se musí stjt v kadm 2. ročníku
 maturitního oboru a v 1. ročníku nástaveb a
 dilkovho (kombinovaného) studia. Rjd
 bych se na tom osobn podílel, abych novou maturitu pomohl
 ostit od předsudků.

koli jsem kdysi psal
 pro Cermatlohy z RJ, v posledn době jsem tam poslal
 několik dotazů, zda se pomdaj kurzy pro autory
 loh atd. (počátkem tohoto desetilet jsem na
 několika byl), odezva dn!!

Chápu, že to už
 je někde mezi osvětou a propagandou, ale jinak to nepůjde. Jinak
 se budou šířit jen myln informace z letmo pmtench
 text â€“ napklad někteří uitel budou
 psát â€œ... jak mj maturant mít načteno 600
 knih? to není ani ke státnicím!â€œ a podobn
 nesmysly.

Etina:
 Pivj kontrakce

Nov pojetí-
 maturity z EjL ze pmkladem principu â€œjak dědeček mnil,
 a vymnil. Cermat dlouho vyvíjel testy stáje k
 lepšímu â€“ v r. 2005 a 2006 už nebyly slyšet hlasy, e
 â€œto nikdo nemůže udlat. Pak se Cermat rozhodl, že spolen
 st zkouky bude obsahovat i stn složku a
 strukturovanou písemnou práci. Tím se zmnila
 pvodn koncepce cel zkouky. Tento proces byl roku

2007 posílen œvynlezem• tzv. kjnonu. Navíc • jak p-je dr. Kostečka • se do obsahu zkouky dostala literatura, -m¾ dojlo k porujen- dikce jolskho zjkona. Pokud se liší- obsah a njev t¾e zkouky ve schvlenm zjkon, pokládám to za absurdn- chybu. Stejn tak souhlasím s názorem, ¾e literatura je t-mto způsobem pozitivn diskriminována oproti hudebn- a vtvárn výchově. Takov srovnání- vzbuzuje otázku, pro je literatura neustále slepovna - ve výuce i u maturity - s jazykem do jednoho pedmtu.

Kjnon je pinejmenm nevhodn pojmenovj. Slovo kjnon evokuje vztah k nemu posvátnému, neměnnému, co představuje jistotu. Maturitn- kjnon takov½ nen- už¾ proto, ¾e se bude muset (monj kadoron) měnit, vyjde-li njak zvl vznamn dlo. Má-li Kjnon takov½m b½t, musí se v jeho pt- vezi objevit Nesnesitelnj lehkost byt-. Bude to 601. œkanonick• titul, nebo bude potřeba nkter½ titul vyřadit? A kter½? Podle jak½ch kriteri-? Nebude to něco jako œvyhozen- z literatury•?

Kjnon
nebo kann?

Vhodnost výběru dl nechávám stranou, v tomto ohledu souhlasím např. s J. Kostekou. Má-li student schopnosti interpretace a zaazen- textu k literárnímu druhu i útvaru a navazující- price s textem, m¾e to (včetně hrubého časového zaazen-) ukázat i na ukázce z text, kter v životě neviděl. Nezáleží- ani na tom, kdo je autorem textu. Lapidrn meeno (omlouvám se za zjednodujen-) kad½ naturant musí poznat, zda předlož¾en½ text je próza nebo poezie, je-li psjn voln½m i vzan½m verjem a zda jde o text biblick½, romantick½, souasn½, kovit½ apod. Budu-li takto uvažovat, nepotřebuji jako pedagog dn½ seznam dl. Budu se studentem diskutovat o konkrétním textu a pokud student sjm nezačne s t-m, kdo a kdy to napsal, nebudu se ho na to ve spolensti ptit vůbec a v profilovsti jen u œnotoricky znm½ch dl. Tento Kjnon (i kann?) mne nedonutí-, abych z hodin literatury dělal seznam knih a spisovatel. Bude-li si někdo po zkouice stěžovat, ¾e jsem neprobral knihu, z ní-¾ byl maturitn- text, nebude v právu. Nen- povinnost učitele tch 600 knih probrat, ale naučit šířka vnímat (ev. i tvořit) texty. Kjnon • v jakkoli podobě • bude v mnoha lidech evokovat seznam povinn literatury, kterého jsme se po sametov revoluci

zbavili (i kdyby Křídla non takovým seznamem nená-).

Navrhuj tedy Křídla zase
zrušit.

Cermet vystavil na
internetu několik pracovních listů pro 0. ročník
úspěšně zkoušky z ČEJL. Nervózní student si v 15
minutách nestihne vypočítat texty ani přepočítat.
Proto (i s ohledem na náklady na papír a tisk) by se
oba texty dohromady se zadáním měly vejít na 1
stranu A4. Úspěšná zkouška v novém podobě by se
měla také vykoušet v Maturitě naneště.

Strukturovaná
přesměrná práce

Maturitní přímka
na 4 hodiny je opravdu příliš dlouhá, a objevili
se v něm téměř z literatury i z oboru studia, stejně
se klauzurní práce. Chceme-li to efektivně změnit,
nesměme úkoly přepočítat a stresovat novými
požadavky, na které si budou napřesmuset zvyknout jazyky.
Z Kulháňkova úlohu jsem se dověděl chystaných
detaily. Pokud v něm, přivodit se do této práce
přesně podle 2 úkolů na 60 minut, což by bylo oproti
současnému 4 úkolům příměně. Je-li pravda,
úspěšně v dané slově neuspěje, příměně-li
vymezené místo o 1 úlohu (nebo udělali-li
velké okraje), je to nepřirozené a hrubé (v
reálném životě má úlohu v takovém
příměně-pádě, újanci si text příměně).

Moje
závěry

Příměně-mac-
zkoušky na V a VO maturita nenahradí. Pokud je něco
nahradí, budou to zkoušky typu NSZ.

Maturita
je garancí zřídla-školeného stupně vzdělání.

Nově
maturity nezajistí srovnatelnost v sledkě vzdělání.

na SÁ .

Jednotná; společnost pro všechny typy maturitních-
oborů je problematická, ne-li nemožná.

Neodkládejme
novou maturitu. Problémem bychom se tím nevyhnuli.

O
nových maturitách je potřeba informovat na každém
kroku.

Zvažme
možnost vynechání literatury ze společné společnosti
maturity.

Kánon
literárních děl má nevhodně níže
a k maturitě ho nepotřebují.

Oba
texty k otázce z učebnice se musí i se
zadáním vejt na 1 stránku.

Šstná-
zkouška by měla trvat 20 minut a měla by být pilotována
v Maturitě naneště.

Strukturovaná;
pásemná práce nesmí být v c
stresující- ne souasná maturitní-
pásemka.

Literatura

Bude odložena nová maturita?
www.ucitelske-listy.cz

Jak na VÁ ? Informační-
noviny pro studenty: ročník X
ISSN 1213-7650

HUSÁK, P.. Cermat: Chyby v
testech nebyly dramatické. (Rozhovor s M.
Chválem).www.ucitelskenoviny.cz

CHVÁL, M., BROUČEK, F. Dramatická;

změna v pojetí- stjtn- maturity z eskho jazyka. Uitelsk noviny, roč. 2006, .23

KOSTEEKA, J. Dramatickj změna v pojetí- stjtn- maturity z eskho jazyka. Uitelsk noviny, roč. 2006, . 21

KOSTEEKA, J. Dramatickj změna v pojetí- stjtn- maturity z eskho jazyka. Uitelsk noviny, roč. 2006, . 25

KOSTEEKA, J. Opět stjtn- maturita aneb Knon ano, či ne? esk  jazyk a literatura: roč. 2006-7, . 1, s. 4-9

KULHÁNEK, M. Maturity v ER:
Ztráta zbytku iluzí-.Britsk listy.
www.blisty.cz
22. 2. 2007

 TEFFL, O. Stjtn- maturita Ano nebo ne

19.
3. 2007

Josef
Zemek, nezvisl podagog

Připomínky
prosí-m pos-lejte na adresu zemkuv@seznam.cz

Linky:

www.ceremat.cz

www.scio.cz

www.stredniskoly.cz/clanek-statni-maturita-realita-ze-sborovny-27.html#diskuze

www.e-ott.info/tag/nov%C3%A1_maturita/

www.ceskaskola.cz/Hledani/Default.asp?EXPS=Nov%E1+maturita&SearchType=R1

www.scio.cz/media/maturita.asp